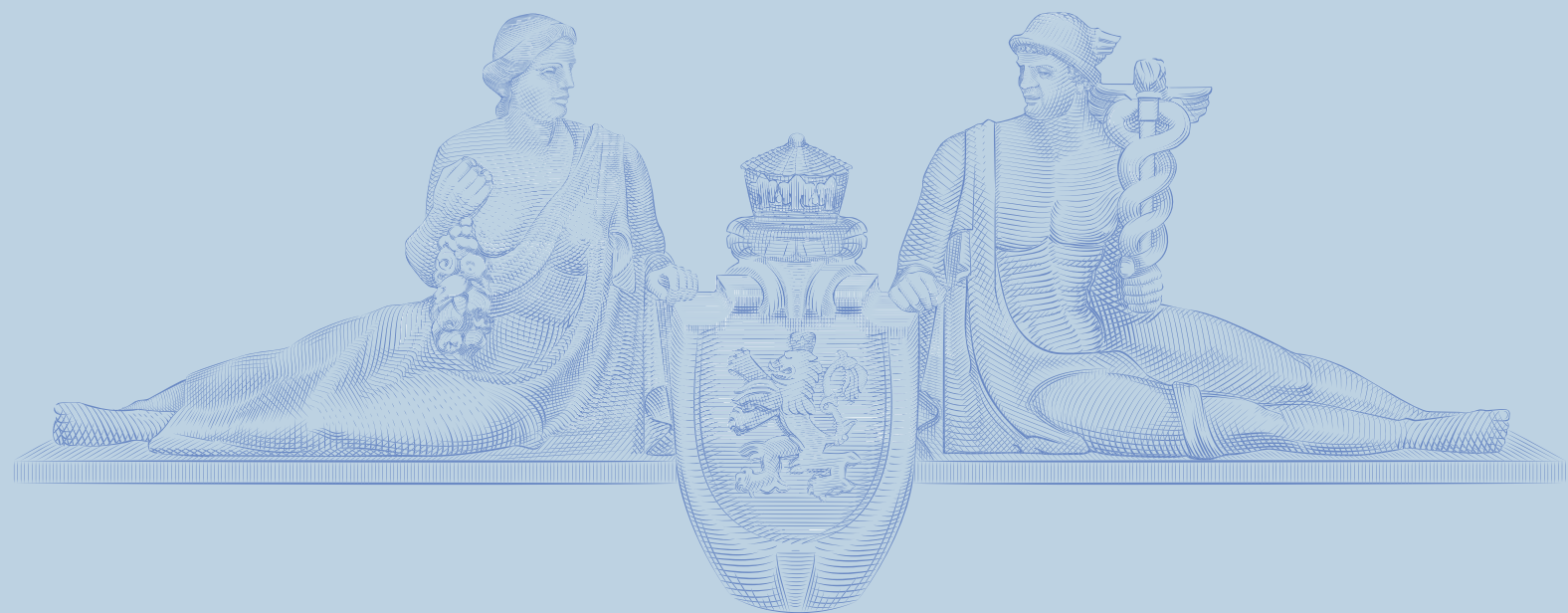

ТЕМАТИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И АКЦЕНТИ

ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТНАТА РАМКА (2017–2019 г.)

(ИЗВАДКА ОТ „ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕГЛЕД“,
БРОЙ 4/2016 г.)

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

Основни параметри на бюджетната рамка (2017–2019 г.)

В актуализираната през октомври 2016 г. средносрочна бюджетна прогноза на правителството (АСБП) за периода 2017–2019 г., която представлява мотивите към проекта на ЗДБРБ за 2017 г., се планира касовият дефицит по КФП за 2017 г. да бъде в размер на 1330 млн. лв. (1.4% от прогнозния БВП). За следващите две години се предвижда процес на фискална консолидация, при който касовият дефицит по КФП ще се свие до ниво от 1 млрд. лв. (1.0% от прогнозния БВП) през 2018 г. и до ниво от 540.0 млн. лв. (0.5% от прогнозния БВП) през 2019 г. За първи път в АСБП за периода 2017–2019 г. се съдържа прогноза за бюджетните показатели на сектор „държавно управление“ по методологията на ЕСС 2010, като бюджетното салдо на сектор „държавно управление“ съгласно тази методология се планира да се подобри от -0.7% от БВП през 2017 г. до +0.1% от БВП през 2019 г. Бюджетната програма за 2017 г. и заложеният през 2018 г. и 2019 г. процес на фискална консолидация в средносрочната бюджетна прогноза са в съответствие с изискванията на Пакта за стабилност и растеж и на националното законодателство.

За 2017 г. се планира по-съществено увеличение спрямо очакваното към октомври 2016 г. изпълнение на данъчно-осигурителните и неданъчните приходи по КФП съответно с 5.5% и 16.7%, докато постъпленията от помощи се очаква да нараснат с 3.9%. С основен принос за заложеното увеличение на данъчно-осигурителните приходи са увеличението на пенсионните осигуровки (с 1 процентен пункт), увеличението на минималната работна заплата и на минималния осигурителен доход (от 420 лв. на 460 лв.) и повишението на акцизните ставки върху цигарите. За увеличението на приходите от социално и здравно осигуряване значително допринасят и повишението с 20 процентни пункта на осигурителната вноска за фонд „пенсии“ за лицата по чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване¹ и увеличаването на частта от осигурителния доход, върху който държавата внася здравни вноски съгласно чл. 40 (3) от Закона за здравното осигуряване², като тези мерки водят до едновременно повишение на бюджетните приходи и разходи и съответно имат неутрален ефект върху бюджетното салдо.

С основен принос за планираното увеличение на неданъчните приходи е изместването на заложените приходи от отдаване на Летище София на концесия (600 млн. лв.) от 2016 г. за 2017 г. В разчета е заложено по-високо усвояване на средства по оперативните програми от програмния период 2014–2020 г., което ще доведе до увеличаване на приходите от помощи през 2017 г. спрямо 2016 г., но се очаква постъпленията от възстановени средства за извършени през предходната година разходи да бъдат по-ниски в сравнение с постъпленията в началото на 2016 г.

Заложеното за 2017 г. увеличение на общите разходи (вкл. вноската за бюджета на ЕС) с 10.8% спрямо очакваното изпълнение за 2016 г. е в резултат както на прогнозираното нарастване на капиталовите разходи, така и на увеличение на почти всички текущи нелихвени разходи. Разчетите за нарастване на капиталовите разходи през 2017 г. отразяват очакванията за по-високи капиталови разходи по оперативни програми и за увеличение на националните инвестиции³. Текущите разходи нарастват поради увеличение спрямо очакваното изпълнение за 2016 г. на разходите за заплати и осигурителни вноски с 509 млн. лв. и за издръжка с 406 млн. лв., които отразяват повишението на единните разходни стандарти в областта на образованието и ефектите на промените в минималната работна заплата и в пенсионната политика върху бюджетните разходи. Разчетеното увеличение с 345.9 млн. лв. на социалните плащания спрямо очакваното изпълнение за 2016 г. се дължи главно на предвиденото повишение на разходите за пенсии⁴ и в по-малка степен на увеличението на здравните плащания.

За периода 2018–2019 г. се предвижда подобрене на бюджетното салдо в резултат на ограничаване на текущите нелихвени разходи – предимно на разходите за заплати, издръжка и социални плащания. Положителни, но ограничени по размер бюджетни ефекти през 2018 г. може да се очак-

¹ Това са осигурените лица в сектор „отбрана и сигурност“.

² Това са лицата до 18-годишна възраст; студентите; гражданите, които отговарят на условията за получаване на месечни социални помощи; лицата със статут на бежанци, и други.

³ Включително 402 млн. лв. за модернизирание на отбраната и 200 млн. лв. за изграждане на инфраструктура във връзка с въвеждането на модел на смесена система за ТОП такса за тежкотоварни моторни превозни средства и електронна винетка за леки моторни превозни средства.

⁴ В резултат предимно на индексацията на средната пенсия от 1 юли 2016 г. с 2.6% и нарастването на тежестта на една година осигурителен стаж в пенсионната формула с 2.4% от 1 януари 2017 г. за новоотпуснатите пенсии и от 1 юли 2017 г. за отпуснатите до края на 2016 г. пенсии.

ват и по линия на допълнително увеличение на пенсионните осигуровки (с 1 процентен пункт) и акцизните ставки върху цигарите.

Натрупаните ликвидни буфери през 2016 г. и планираната фискална консолидация след 2017 г. са основните фактори за прогнозираното намаление на задлъжнялостта на правителството. През 2017 г. не се планира нова емисия на ДЦК на международните капиталови пазари, като в ЗДБРБ за 2017 г. е заложен лимит на новия държавен дълг от 1.2 млрд. лв. при падежи на ДЦК на вътрешния пазар в размер на 0.8 млрд. лв. и плащания по емитираните през юли 2012 г. еврооблигации на международните капиталови пазари в обем 950 млн. евро. В актуализираната през октомври 2016 г. Стратегия за управление на държавния дълг се очаква съотношението на държавния дълг към прогнозния БВП да спадне от 29.0% през 2016 г. до 25.9% през 2017 г. и до 25.1% към края на 2019 г. В същия документ е включена и прогноза за динамиката на консолидирания дълг на сектор „държавно управление“, като този показател се очаква да се понижи до 26.8% от БВП през 2019 г. (при прогноза от 30.9% за 2016 г. и 27.7% за 2017 г.).

Разчетът на бюджетните приходи и разходи в ЗДБРБ за 2017 г. и в АСБП за периода 2017–2019 г. е изготвен на базата на макроикономическа прогноза, в която не са отразени ревизираните от НСИ в средата на октомври 2016 г. данни за БВП.⁵ По-високото отчетено ниво на номиналния БВП за 2015 г. и първата половина на 2016 г. е предпоставка за създаване на буфери в приходната част на бюджета, които да ограничават рисковете за изпълнението му. В допълнение, реализираното по-добро бюджетно салдо за 2016 г. спрямо очакваното изпълнение също допринася значително за формирането на по-високи ликвидни буфери, които да ограничат нуждата от дългово финансиране през периода 2017–2019 г.

Рискове за изпълнението на ЗДБРБ за 2017 г. биха могли да възникнат при неизпълнение в пълен размер на очакваните неданъчни приходи от концесията на Летище София, в случай че бъдат направени разходи, съответстващи на очакваните от концесията приходи. Рисков фактор е и извършването на разходи за въвеждането на ТОЛ такса и електронна винетка, в случай че очакваните приходи от експлоатирането на тази инфраструктура не бъдат реализирани в пълен размер поради евентуално процедурно забавяне при нейното изграждане.⁶

Рисковете за изпълнението на АСБП за 2018–2019 г. са свързани с надвишаване на заложените в бюджетната рамка нива на разходите за заплати през 2018–2019 г., за които разчетът е да останат на нивото им от 2017 г. Като се отчита важният принос на тези разходи за фискалната консолидация през 2018 г. и 2019 г., постигането на заложените бюджетни цели в средносрочен план би могло да бъде затруднено.

⁵ За повече информация виж раздел „Ревизии в данните за БВП, публикувани през октомври 2016 г.“ в глава 5: „Прогноза на БНБ за основни макроикономически показатели за 2016–2018 г.“.

⁶ В АСБП са заложен едновременно 200 млн. лв. приходи и 200 млн. лв. разходи за 2017 г. в резултат от изграждането на инфраструктура във връзка с въвеждането на модел на смесена система за ТОЛ такса за тежкотоварни моторни превозни средства и електронна винетка за леки моторни превозни средства.

ХУДОЖЕСТВЕННОТО ОФОРМЛЕНИЕ НА КОРИЦАТА Е РАЗРАБОТЕНО ВЪЗ ОСНОВА НА СКУЛПТУРНАТА ГРУПА „ХЕРМЕС И ДЕМЕТРА“, ДЕЛО НА КИРИЛ ШИВАРОВ, РАЗПОЛОЖЕНА НА ЮЖНАТА ФАСАДА НА СГРАДАТА НА БНБ